

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-585/22-T

Název	Základní škola Ostrava-Nová Bělá, Mitrovická 389, příspěvková organizace
Sídlo	Mitrovická 389, 724 00 Ostrava-Nová Bělá
E-mail	zs.novabela@cbox.cz
IČ	70999465
Identifikátor	600145042
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimír Krčmarský
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Nová Bělá
Místo inspekční činnosti	Mitrovická 389, 724 00 Ostrava-Nová Bělá
Termín inspekční činnosti	30. 3. 2022 – 1. 4. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Ostrava-Nová Bělá, Mitrovická 389, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo celkem 89 žáků v pěti ročnících, z toho pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jeden žák se vzdělává v zahraniční škole. Jednomu žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami bylo ředitelem školy ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 povoleno individuální vzdělávání podle § 41 školského zákona. K zájmovému vzdělávání ve třech odděleních školní družiny bylo přihlášeno 75 žáků.

Informace o dění v základní škole jsou zveřejňovány ve vývěsní skřínce před budovou školy, na internetových stránkách školy a v Novobělském zpravodaji.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od roku 1996 a při řízení využívá své dlouholeté pedagogické i manažerské zkušenosti, uplatňuje demokratický způsob řízení založený na každodenním osobním kontaktu se žáky i pedagogickými pracovníky. Důraz klade na vytváření příznivého klimatu pro všechny účastníky vzdělávání. Řízení a plánování školy vychází z realistické koncepce, která respektuje velikost školy i vzdělávací možnosti žáků. V oblasti vzdělávání je zdůrazněna orientace na inovativní pedagogické postupy, rozvíjení vzájemné spolupráce žáků podle předem stanovených jasných pravidel, činnostní učení, badatelské metody a efektivní kooperativní výuku podporující vzájemné učení. Pozornost je věnována také sebehodnocení a zhodnocení, či shrnutí hodin žáky společně s učiteli na úrovni odpovídající věku žáků. Vybrané řídicí pravomoci týkající se školní družiny delegoval na vedoucí vychovatelku. Pedagogický sbor prošel od minulé inspekční činnosti realizované ve školním roce 2015/2016 přirozenou personální obměnou, jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školního vzdělávacího programu i zabezpečit potřebnou péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

K úspěšnému naplňování strategických záměrů přispívá i využití dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů. Při plánování profesního rozvoje pedagogických pracovníků byla vhodně zohledněna doporučení z minulé inspekční činnosti na zefektivnění výuky anglického jazyka, úspěšnost opatření byla ověřena v dobrovolném testování České školní inspekce.

Realizovaná hospitační činnost vedení školy se zaměřuje zejména na nově přichozí a začínající pedagogy, kterým poskytuje účinnou zpětnou vazbu prostřednictvím rozboru hodin a následným doporučením tak, aby se zapojili do nastaveného trendu výuky ve škole. Aktivní podporu novým pedagogům poskytují také uvádějící učitelé a vzájemné naslechy umožňující efektivní předávání pedagogických zkušeností. Komunikace ve škole a školní družině odpovídá menšímu kolektivu a vytváří vhodné podmínky pro každodenní funkční součinnost. Informace o vzdělávání a chování žáků jsou předávány průběžně při osobním kontaktu a na společných pedagogických radách, které slouží zároveň i jako setkání metodického sdružení.

Pozornost škola věnuje zlepšování a obnově materiálních podmínek. Prostory školy jsou esteticky upravené a pečlivě udržované. Ve třídách je funkční a podnětná výzdoba motivující žáky k práci, nechybí pravidla vzájemného chování, řada moderních didaktických pomůcek a stavebnic, manipulační sady doplněné interaktivní technikou vytváří tvůrčí prostředí pro realizaci poskytovaného vzdělávání. Součástí vkusné výzdoby školy jsou práce žáků. Školní družina má k dispozici dvě vlastní herny, jedno oddělení využívá upravenou třídu. Podle konkrétních zájmových činností žáci využívají i další prostory školy, dále nově

zrekonstruovanou zahradu s herními prvky a venkovní učebnou. Obnovou prošla i podlaha tělocvičny, doplněním tělocvičného náradí se výrazně zkvalitnily podmínky pro výuku tělesné výchovy. Pohybové dovednosti žáků rozvíjí také variabilní cvičná horolezecká stěna na chodbě školy.

K úspěšnému rozvoji školy přispívá její zapojení do projektů, ze kterých je financováno jednak materiální vybavení (v posledních letech především digitální technika), dále doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, klub zábavné matematiky, klub zábavné logiky a deskových her, vzájemné setkávání s rodiči v rámci prevence kyberšikany nebo projektový den. Využitím dotačních programů byla realizována vzájemná setkávání, výměna a sdílení zkušeností a vzájemné naslechy pedagogických pracovníků z jiných škol zaměřené na metody a formy učení podporující aktivní přístup žáků při vzdělávání i prosociální chování.

Oblast výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků zajišťuje ředitel školy, spolu s třídními učiteli. Koordinuje tvorbu individuálních vzdělávacích plánů a společného pravidelného vyhodnocování a přijímání opatření v podobě skupinového a individuálního doučování, podpory žáků připravujících se na přijímací zkoušky na víceletá gymnázia, intervence se zákonnými zástupci či konzultací se školským poradenským zařízením. Účinná prevence rizikového chování žáků vychází z realisticky zpracovaného preventivního programu, který zohledňuje místní podmínky. Součástí aktivit školy jsou pravidelné pondělní komunitní kruhy, besedy s odborníky pro žáky i zákonné zástupce a úzká spolupráce s Poradnou pro primární prevenci Ostrava. Vzhledem k náročnosti řízení školy by bylo z dlouhodobého hlediska vhodné delegovat část kompetencí ředitele na další pedagogické pracovníky.

Využíváním nedalekého hřiště TJ Sokol ve výuce tělesné výchovy, realizací pohybových aktivit a relaxace ve venkovním prostředí školní zahrady a zapojením do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“ jsou žáci vedeni k aktivnímu pobytu venku a zdravému životnímu stylu. Školní jídelna při sestavování jídelních lístků používá současný trend pestré a nutričně vyvážené stravy s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování.

Hlavní i vedlejší vstupy do budov byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Škola průběžně vyhodnocuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje žákům potřebné informace k jejich prevenci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitační činností ve všech ročnících základní školy. Sledovaná výuka byla promyšlená a připravená, rozvíjela nejen znalosti a dovednosti, ale také postoje žáků. Ve třídách byla velmi přátelská a příjemná atmosféra, žáci otevřeně komunikovali s učiteli i mezi sebou, vyučující žáky vhodně podporovali a poskytovali jim zpětnou vazbu k jejich práci. Pro snadnější pochopení a zapamatování učiva žáci využívali širokou nabídku didaktických pomůcek, přehledy učiva dle svých potřeb a didaktickou techniku. Učitelům se dařilo aktivně zapojit všechny žáky ve třídách do práce v hodině, efektivně uplatňovat kooperativní činnosti, podporovat a rozvíjet vzájemnou spolupráci žáků a jejich vzájemné učení. Vhodně byly uplatněny mezipředmětové vztahy a propojení učiva se situacemi z běžného života. Pro větší podporu individuálních potřeb žáků při společném vzdělávání je žádoucí zařazování diferencovaných úloh tak, aby si každý žák mohl zvolit náročnost zadání dle svých vzdělávacích možností.

Ve výuce českého jazyka časová dotace jednotlivých vyučovacích hodin byla využita efektivně jak k výkladu nové látky, tak jejímu procvičování a zautomatizování učiva. Hodiny byly dobře organizačně i metodicky vedené, jednotlivé činnosti na sebe navazovaly. Na počátku vyučovacích hodin byli žáci vždy seznámeni s cílem. Vyučující v průběhu výuky využívali různé formy práce např. frontální výuku, práci ve dvojicích, práci ve skupinách i samostatnou práci. Střídání forem práce a také změny prostoru, kde činnosti probíhaly (v lavici, na koberci, před tabulí apod.) vedlo k udržení pozornosti a aktivity žáků. Vyučující poskytovali žákům dostatek času na řešení úkolů, jejich zadání bylo zpravidla pro všechny žáky stejné a neumožňovalo diferencovat požadavky na žáky s ohledem na jejich potřeby a dovednosti. V závěru hodin dali učitelé žákům možnost zapojit se do sebehodnocení. Vzájemné hodnocení žáků nebylo využito. Psychickou únavu žáků při výuce učitelé kompenzovali pohybovými chvilkami.

Výuka matematiky postavená na inovativních metodách podněcovala zájem a aktivitu žáků. Poskytovala jim příležitost zábavnou formou si zopakovat probrané učivo, upevnit si již získané vědomosti a použít je při řešení rozličných úloh. Vyučující podporovali samostatnost žáků i jejich vzájemnou spolupráci, připravené pomůcky, kvízy a názor efektivně podporovali dosažení stanovených cílů. Žáci prokazovali dobrou orientaci v předkládaných problémech i schopnost hledat různá řešení k dosažení správného výsledku.

Ve výuce anglického jazyka směřovaly zařazené činnosti k rovnoměrnému rozvoji produktivních i receptivních dovedností, vhodně na sebe navazovaly a byly optimálně časově rozvržené. K upevnění a procvičení slovní zásoby byly efektivně využity písničky, pohybové aktivity, reálné předměty, obrázky. V dostatečné míře byly vytvářeny komunikační situace pro praktické použití osvojené slovní zásoby a příležitosti pro rozvoj řečových projevů i spontánních reakcí žáků. Zvolená míra vedení výuky v cílovém jazyce odpovídala věku a již dosaženým dovednostem žáků.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět (vlastivěda a prvouka) se vyznačovalo vysokou mírou aktivního zapojení žáků do výuky. V jejím průběhu byly efektivně střídány formy i metody práce a účelně zařazovány i činnosti k odlehčení (zpěv, pohybové aktivity), které podpořily udržení pozornosti a soustředění žáků po celou vyučovací hodinu. K procvičení a upevnění učiva byly voleny úlohy vycházející z reálných situací i zkušeností žáků. Optimálně byly využity příležitosti pro formování postojů žáků. V části sledované výuky bylo rozvíjeno kritické myšlení využitím myšlenkové mapy. Při práci ve skupinách byla podporována spolupráce žáků, diskuze, argumentace i vzájemné předávání zkušeností. Žáci byli přiměřeně svému věku vhodnou formou vedeni k sebehodnocení a hodnocení společné práce ve skupině. Účelně byla využita didaktická technika, výukové materiály připravené učitelem, názorné pomůcky, mapy.

V hodinách hudební a výtvarné výchovy učitelky vhodně využily metody práce rozvíjející dovednosti všech žáků. V průběhu výuky hudební výchovy se optimálně střídaly pěvecké, rytmické a hudebně-teoretické činnosti. Žáci byli vedeni ke hlasové hygieně, při zpěvu se dokázali doprovázet na různé hudební nástroje. Dostatek prostoru byl věnován opakování učiva a vysvětlení nové látky. Nabyté teoretické poznatky uměli žáci aplikovat v praxi. V úvodu výuky výtvarné výchovy byl žákům srozumitelně sdělen cíl s využitím motivačních ukázek. Ty byly vhodně voleny s přihlédnutím k věku žáků, zároveň jim ponechávaly přiměřený prostor pro autentické vyjádření jejich práce. Učitelky s žáky dobře komunikovaly, do práce jim nezasahovaly, ale podněcovaly je motivační pochvalou a vhodným nasměrováním k odstranění případných nedostatků. V průběhu tvorby byli žáci vedeni k osobitému projevu a kvalitnímu zvládnutí daného cíle. Při hodnocení vyučující citlivě uplatňovala sebehodnocení žáků.

Výuka tělesné výchovy podporovala zařazením různorodých aktivit a herních prvků motivaci žáků a jejich kladný vztah k pohybu. Volené individuální i kolektivní činnosti byly přiměřené věku žáků a umožňovaly rozvoj pohybových dovedností v souladu s jejich individuálními předpoklady. Potřebná pozornost byla věnována dodržování nastavených pravidel a bezpečnosti.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních činnostech. Po obědě si účastníci volili činnosti podle svého zájmu. Vychovatelky je vedly k aktivnímu trávení volného času a ke vzájemnému respektu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyučující v základní škole průběžně sledují a vyhodnocují dosažené výsledky i celkovou připravenost žáků k navazujícímu vzdělávání. Pedagogové se na pedagogických radách efektivně zabývají vzdělávacími výsledky, monitorují, podrobně sledují posun a pokrok každého žáka, hledají příčiny neúspěchu či zmírnění dopadů distanční výuky a přijímají účinná opatření. Nastavené funkční mechanismy umožňují udržovat si trvalý přehled o aktuální úrovni jejich znalostí a dovedností a v případě potřeby rychle reagovat na vzniklé nedostatky. Užívané hodnoticí nástroje odpovídají věku žáků, zahrnují různé ústní nebo písemné formy ověřování znalostí. Úroveň dosahovaných vědomostí a znalostí je ověřována interními nástroji v dlouhodobém sledování výsledků v příslušných ročnících. K externímu hodnocení pro zjištění úrovně po distanční výuce se škola zapojila do dobrovolného testování. O kvalitně nastavených pravidlech při práci s výsledky vzdělávání vypovídají i úspěchy žáků v řadě soutěží. Především v oboru matematiky má škola úspěšné řešitele v soutěži Matematický klokan a v loňském školním roce (2020/2021) i výborné umístění žáka v regionálním kole matematické olympiády. Vysoce individualizovanou podporou a úzkou efektivní spoluprací se specializovaným školským poradenským zařízením se podařilo v minulých pěti letech úspěšně vzdělávat nevidomou žákyni, která v letošním školním roce pokračuje ve vzdělávání na osmiletém gymnáziu. Získané údaje ze všech zdrojů hodnocení slouží jako podklady pro následnou analýzu a případnou úpravu používaných postupů s cílem podpořit optimální rozvoj žáků při respektování jejich individuálních schopností.

Ve školním roce 2020/2021 prospěla výrazná většina žáků (83,7 %) s vyznamenáním, podobné výsledky mají dlouhodobý charakter. Neprospěli dva žáci prvního třídy, opakování ročníku bylo z objektivních důvodů vyhodnoceno jako nejúčinnější řešení pro jejich další úspěšnost ve školní docházce. O aktuálních výsledcích vzdělávání škola pravidelně informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, při osobních konzultacích, na třídních schůzkách a jiných neformálních akcích

V oblasti prevence rizikového chování je systém účinně nastaven, opírá se především o vzájemnou důvěru vycházející z trvalého osobního kontaktu pedagogů s žáky a o úzkou spolupráci s odborníky. Cíle preventivního programu byly vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce a jsou naplňovány v průběhu vzdělávacího procesu. Pedagogové trvale podporují správné vzory chování a upevňují příznivé klima v třídních kolektivech.

K naplnění volného času nabízí škola žákům možnost zapojení se do zájmových útvarů, kde žáci mohou uplatnit svůj zájem a nadání, ať už v kroužcích zaměřených na sportovní aktivity nebo hudební nadání spoluprací se základní uměleckou školou. Mezi významné partnery patří Unie rodičů i místní knihovna, které organizují vzdělávací akce pro žáky nebo komunitní setkávání i se zákonnými zástupci. Výraznou podporu poskytuje škole zřizovatel. Vystoupení nebo účast žáků na tradičních akcích v obci jsou součástí společenského života

a posilují jejich sounáležitost s místem, kde žijí. Efektivní jsou rovněž kolektivní aktivity s dalšími základními školami, které žákům výrazně usnadňují jejich přechod na druhý stupeň.

Závěr

Vývoj školy

- Závěry a doporučení z poslední inspekční činnosti realizované ve školním roce 2015/2016 týkající se výuky anglického jazyka a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly zohledněny.
- Zkvalitnily se materiální podmínky zejména v oblasti digitálních technologií a podpory pohybových a volnočasových aktivit.

Silné stránky

- Ve výuce jsou efektivně uplatňovány kooperativní činnosti rozvíjející vzájemnou spolupráci žáků a podporující jejich vzájemné učení.
- Škola aktivně sleduje a vyhodnocuje pokrok každého žáka a přijímá adekvátní opatření.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ojedinelé využívání diferencovaných úkolů odpovídajících vzdělávacím možnostem a potenciálu jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na práci se skupinovou dynamikou třídy a diferencovat výuku zacílenou na přístup a metody učení upravené potřebám jednotlivých žáků
- Systematicky ověřovat při hospitační činnosti účelnost a účinnost zavádění poznatků z dalšího vzdělávání pedagogů do výuky.
- Delegovat ve větší míře úkoly organizačního a speciálně-pedagogického charakteru na další zaměstnance školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Tvořivá obecná škola platný od 1. 9. 2019
2. Školní vzdělávací program školní družiny Klubíčko her, zábavy a poučení po celý školní rok platný od 1. 9. 2016
3. Koncepce rozvoje základní školy na období 2018–2024 ze dne 31. 3. 2018
4. Školní preventivní strategie na období 2021–2025 platná od 30. 6. 2021
5. Minimální preventivní program platný od 20. 8. 2021
6. Dokumentace výchovného poradce a metodika prevence (vzorek)
7. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (vzorek)
9. Rozvrh vyučovacích hodin základní školy pro školní rok 2021/2022
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2021
11. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2021/2022
12. Záznamy z pedagogických rad vedených ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
13. Výroční zpráva o činnosti školy 2020/2021 ze dne 11. 10. 2021
14. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
15. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2021/2022
16. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
17. Vybraná dokumentace k finančním podmínkám školy v roce 2021 a 2022
18. Vybraná dokumentace ke školnímu stravování žáků vedená ve školním roce 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Svačinová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Svačinová v.r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v.r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková v.r.

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní
pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v.r.

V Ostravě 25. 4. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vladimír Krčmarský,
ředitel školy

Mgr. Vladimír Kačmarský v.r.

V Nové Bělé 27.4.2022